

Občianske združenie

Náruč - Pomoc deťom v kríze

Výročná správa 2007

SPRÁVNA RADA

Mária Leitmanová – predsedníčka
Miroslava Bendžalová
JUDr. Sylvia Gancárová
Mgr. Serafína Hermannová
PaedDr. Melánia Špániová
PhDr. Jana Štúrová, PhD.

POSLANIE OZ NÁRUČ – POMOC DEŤOM V KRÍZE

Poslaním nášho občianskeho združenia je pomáhať týraným, zneužívaným a zanedbávaným deťom, týraným ženám a rodinám ohrozeným domácim násilím.

NAŠA FILOZOFIA

- **Bezpečie, láska, starostlivosť**
Pomáhame deťom, ktoré v živote museli čeliť mnohým útrapám. Preto robíme všetko čo je v našich silách, aby u nás našli bezpečie, lásku a starostlivosť
- **Profesionalita**
Sme si vedomí, že rozsah a hĺbka problémov týchto detí si vyžadujú vysoko profesionálny prístup, preto kladieme dôraz na odborný rast našich pracovníkov
- **Prevenčia**
Veríme, že najlepší spôsob, ako pomôcť takto ohrozeným deťom, je predchádzať násiliu v rodinách, k čomu smeruje väčšina našich preventívnych, vzdelávacích a osvetových aktivít
- **Partnerská spolupráca**
Sme presvedčení, že domáce násilie je celospoločenský problém, a preto hľadáme spôsoby, ako do riešenia tohto problému zapojiť čo najviac partnerov

STRUČNE O NAŠEJ ORGANIZÁCI

- Naše občianske združenie Náruč – Pomoc deťom v kríze vzniklo v roku 1997 ako nezisková mimovládna organizácia z iniciatívy profesionálov, ktorí vnímali nedostatočnosť systému starostlivosti o deti ohrozené domácim násilím a rozhodli sa prispieť k jeho zlepšeniu
- Vo februári 2000 sme zriadili Detské krízové centrum Náruč, v ktorom sme do konca roka 2007 poskytli pomoc vyše 274 deťom a 33 matkám s deťmi
- V októbri 2005 sme otvorili Poradensko-tréningové centrum Náruč pre obeť domáceho násillia v Čadci, pričom k. 31.12.07 využilo služby Centra 284 obetí domáceho násillia
- V roku 2007 v našej organizácii pracovalo 21 stálych zamestnancov
- Dlhodobo rozvíjame náš dobrovoľnícky program a v súčasnosti máme 20 stálych dobrovoľníkov a širšiu základňu ďalších, s ktorými spolupracujeme príležitostne
- V rámci rôznych programov každoročne realizujeme množstvo vzdelávacích, preventívnych, informatívnych a ďalších aktivít, ktoré v závislosti od ich povahy prebiehajú na lokálnej, regionálnej, národnej aj medzinárodnej úrovni
- Naša organizácia je financovaná zo štátnych aj verejných zdrojov, prostredníctvom grantov a verejných zbierok, z príjmov získaných od sponzorov a donorov, ako aj z príspevkov získaných v rámci asignácie 2% z daní fyzických a právnických osôb.

HLAVNÉ PROGRAMY

1. **Detské krízové centrum Náruč, Žilina - Zádubnie**
2. **Poradensko-tréningové centrum pre obeť domáceho násillia, Čadca**
3. **Poradenstvo pre rodiny ohrozené domácim násilím**
4. **Poradenstvo pre náhradné rodiny, ktorým boli zverené deti z nášho krízového centra**
5. **Tréningy, semináre, školenia pre pracovníkov prvej línie a ďalšie pomáhajúce profesie** (učitelia, detskí lekári, sociálni pracovníci, psychológovia, sudcovia...)
6. **Prevenčia týrania, zneužívania a zanedbávania detí pre žiakov základných škôl** (zážitkové workshopy)
7. **Rozvoj dobrovoľníctva**
8. **Zvyšovanie informovanosti verejnosti o problémoch domáceho násillia** (informačné kampane, brožúrky, letáky, príspevky do médií)
9. **Publikovanie a preklady materiálov zameraných na problematiku domáceho násillia, sexuálneho zneužívania detí a komerčného sexuálneho vykorisťovania**
10. **Aktivity smerujúce k systémovým zmenám zameraným na zlepšenie postavenia obeť domáceho násillia**

NAŠE HLAVNÉ AKTIVITY V ROKU 2007

1. POMOC OHROZENÝM DEŤOM A RODINÁM V RÁMCI DETSKÉHO KRÍZOVÉHO CENTRA NÁRUČ

Detské krízové centrum Náruč (DKC Náruč) je zariadenie pobytového typu, zamerané primárne na poskytovanie komplexnej pomoci týraným, zneužívaným a zanedbávaným deťom, ktoré museli byť vzhľadom na akútne ohrozenie vyňaté zo svojho rodinného prostredia. Kapacita DKC Náruč je 22 klientov, služby sú poskytované nepretržite. Veková hranica našich detských klientov je 3 – 18 rokov, prednostne sa však zameriavame na deti vo veku 3 – 14 rokov. V prípade umiestnenia detí s matkou spodná veková hranica nie je rozhodujúca.

Deti sa k nám dostávajú rôznymi spôsobmi, najčastejšie na základe predbežného rozhodnutia súdu (predbežné a výchovné opatrenia), ale tiež na základe dohody s ich rodičmi alebo inými zákonnými zástupcami.

DKC v číslach:

V roku 2007 sme v DKC Náruč poskytli pomoc pobytovou formou 43 klientom v zložení:

- 35 detí umiestnených na základe rozhodnutia súdu alebo dohody so zákonným zástupcom (z toho 10 detí umiestnených spolu s matkami)
- 2 klienti v kríze starší ako 18 rokov
- 6 týraných žien

- do pôvodných rodín sa vrátilo 10 detí
- do pestúnskej starostlivosti sa podarilo umiestniť 1 dieťa
- do náhradnej rodinnej starostlivosti prešlo 1 dieťa
- do profesionálnych rodín boli umiestnené 3 deti
- do detských domovov bolo presunutých 9 detí, pre ktoré sa nám nepodarilo nájsť náhradné rodiny

Typický vekový rozsah klientov DKC v roku 2007:

- od 0-1 roku 1 dieťa
- od 2-3 rokov 5 detí
- od 4 – 6 rokov 2 deti
- od 7 – 15 rokov 24 detí
- od 16 – 18 rokov 3 deti
- nad 18 rokov 8 klientov (z toho 6 matiek)

Príčiny umiestnenia detí do DKC Náruč boli rôzne a často sa navzájom prekrývali:

- podozrenie z týrania – 18 klientov
- vážne ohrozenie alebo narušenie výchovy (zanedbávanie) – 19 klientov
- opustenie dieťaťa - 6 klientov

43 klientov, ktorí v roku 2007 našli útočisko v DKC Náruč, strávilo u nás v priemere 244 dní

Služby DKC Náruč

Keďže doba umiestnenia detí do nášho centra je časovo obmedzená, snažíme sa využiť ju čo najefektívnejšie. V DKC Náruč im poskytujeme ucelený balík služieb, zahŕňajúci krízovú intervenciu, pobytovú starostlivosť s následnou psychoterapeutickou a špeciálno-pedagogickou starostlivosťou, sociálnu starostlivosť, zabezpečenie školskej a zdravotnej starostlivosti a spoluprácu pri vyhľadávaní náhradných foriem rodinnej starostlivosti.

Psychologická starostlivosť

V rámci uvedených služieb osobitný dôraz kladieme na *psychologickú starostlivosť*, ktorá zahŕňa individuálnu a skupinovú psychoterapiu pre detských aj dospelých klientov (matky). Cieľom terapie je pomôcť deťom aj dospelým vyrovnáť sa s následkami traumy, ktorú prežili a nájsť nový pohľad na seba i na svet okolo, naučiť ich lepšie zvládať rôzne problémové životné situácie. Dlhodobá terapeutická starostlivosť je zameraná na pretváranie vzťahu k sebe a druhým cez zážitok akceptujúceho a bezpečného vzťahu zo strany terapeuta. U každého klienta volíme individuálny prístup. Poskytovateľmi terapie sú 2 psychológovia a 1 sociálny pracovník - terapeut. Popri individuálnej terapii poskytujeme deťom tiež skupinovú terapiu, vedenú zvlášť pre mladšie a zvlášť pre staršie deti.

Uvedené terapeutické činnosti sú doplnené o *arteterapiu*, ktorú realizujeme v spolupráci s OZ Truc sphérique v rámci programu „Ateliér“. Programu sa v roku 2007 zúčastňovalo raz týždenne 5 detí spolu s 2 lektormi. Minulý rok bola hlavnou témou činnosti fotografia, t.j. rozvoj tvorivosti a umeleckého vnímania pri práci s fotografickým obrazom. Deti sa oboznámili so základmi fotografickej techniky a vyskúšali si viaceré žánre (dokumentárnu fotografiu, portréty, krajinky), ako aj možnosti spracovania obrazu s využitím počítačových úprav či kombinovanie fotografie s inými výtvarnými technikami. Cieľom terapeutického pôsobenia bolo cez fotografické a výtvarné aktivity poskytnúť deťom priestor na sebarealizáciu, obohatiť ich vnútorné prežívanie a posilniť ich sebaobraz prostredníctvom zážitku úspechu a radosti z tvorby. Osobitným výstupom bolo prezentovanie výsledkov prác detí formou výstavy na Stanici a samozrejme tiež ich vystavenie v interiéri nášho centra, kde nás dodnes naplňajú potešením.

Sociálna starostlivosť

Neoddeliteľnú súčasť služieb pre klientov tvorí sociálna starostlivosť, v rámci ktorej náš sociálny pracovník vykonáva sociálnu diagnostiku a poradenstvo, je v kontakte so všetkými relevantnými inštitúciami a pracuje s rodinami našich klientov, najmä v prípadoch, kde sa zachovala šanca na úpravu rodinných pomerov a návrat dieťaťa späť do rodinného prostredia.

Výchovno-vzdelávacie aktivity

Deťom umiestneným v DKC Náruč sa venujú 7 vychovávateľa/vychovávateľky, ktorí vo svojej práci úzko spolupracujú s psychológmi a sociálnym pracovníkom. Práve vychovávateľa trávia s deťmi najviac času, starajú sa o ne, dohliadajú na plnenie ich školských a iných povinností či vytvárajú priestor pre hru a rôzne voľnočasové aktivity. Dôležitou súčasťou ich práce sú večerné komunity, kde sa stretávajú všetky deti a vychovávateľa v službe, aby sa podelili o všetky radosti aj starosti, ktoré zažili počas dňa. Raz do týždňa sa koná veľká komunita, na ktorej sa okrem detí a vychovávateľov stretávajú aj ďalší pracovníci centra. Tieto spoločné stretnutia podporujú vzájomnú komunikáciu a napomáhajú pocitu spolupatričnosti, ktorý vytvára priaznivé podmienky pre spoločné napredovanie.

Voľnočasové aktivity

Počas roka sa deťom venujeme aj po športovej, turistickej či kultúrnej stránke. Snažíme sa dopriať im rovnaké možnosti, aké majú ich rovesníci, t.j. dostatok príležitostí na hru, bicyklovanie, pešiu turistiku, hry na ihrisku a v klubovni, návštevy kultúrnych podujatí, plávanie a podobne.

Tábory

Neoddeliteľnou súčasťou našich aktivít boli rovnako ako po iné roky tábory pre deti z nášho krízového centra, ktoré sú nielen vítaným spestrením ich dočasného pobytu u nás, ale najmä možnosťou, ako lepšie spoznať seba, svojich priateľov aj rôzne kúty Slovenska. Všetky tieto aktivity priamo či nepriamo podporujú u našich detí rozvoj osobnosti a životných zručností.

Jarné prázdniny Chata Fatranka Varín

- Termín: 25.2.-1.3.2007
- Účasť 8 detí + 2 vychovávatelia
- Oddych v prírode, hry a tvorivé aktivity

Letný STANOVÝ tábor Detského Centra Ružomberok

- Lokalita: Podsuchá
- Termín: 2.-15. júl 2007
- Účasť 8 detí
- Aktívny oddych v prírode, turistika a dobrodružstvo, hry - tvorivé aktivity

Prímestský tábor NEREUS

- Lokalita: Žilina okolie
- Termín: 23.-27. júl 2007
- Účasť 6 detí
- Zábavné aktivity, plávanie, cykloturistika

Letný tábor DETI DUNAJA

- Lokalita: Duchonka
- Termín: 29.7.-4.8. 2007
- Účasť 11 detí
- Aktívny oddych v prírode, turistika a dobrodružstvo, hry - tvorivé aktivity

Jesenné prázdniny Chata OROL

- Termín: 31.10.-2.11. 2007
- Účasť 9 detí + 2 vychovávatelia
- Oddych v prírode, hry a tvorivé aktivity

Letný tábor „Chceme sa hrať“ pre detských klientov OZ Náruč

- Lokalita: chatová osada Žiar v Rajeckej Lesnej
- Termín: 12.-18.8.2007
- Účasť: 24 detských klientov OZ (7detí z DKC Náruč, 9 ambulantných klientov DKC a 8 klientov z PTC Náruč v Čadci), 4 pracovníci, 5 dobrovoľníkov
- tábor zameraný na posilňovanie životných zručností detí (priateľstvo, spolupráca, vzájomná pomoc, komunikácia, zvládanie konfliktov, podpora sebavedomia...) a na prevenciu zlyhávania rizikových rodín (rodiny s výskytom domáceho násillia)

Táborovú ponuku už tradične doplnila možnosť účasti našich detí na stretnutiach náhradných rodín Detského centra Ružomberok:

Jarné stretnutie 22.-25. marec

- Lokalita: Belušké Slatiny
- Účasť 2 detí + 1 dospelý
- Aktívny oddych v prírode, hry - tvorivé aktivity

Jesenné stretnutie 4.-7. október

- Lokalita: Popradské Pleso
- Účasť 6 detí + 2 dospelí
- Aktívny oddych v prírode, hry - tvorivé aktivity

2. PORADENSKO-TRÉNINGOVÉ CENTRUM NÁRUČ PRE OBETE DOMÁCEHO NÁSILIA

Primárnu klientelu PTC Náruč tvoria týrané ženy a rodiny ohrozené domácim násilím, ktorým poskytujeme široké spektrum služieb. Naše služby sú zamerané predovšetkým na riešenie akútnej krízy obetí násilia a poskytnutie následnej starostlivosti až do preklenutia najťažšieho obdobia. Pomoc je teda orientovaná v prvej fáze najmä na praktické postupy riešenia prípadov, emocionálnu stabilizáciu a minimalizáciu následkov prežitej traumy. V nasledujúcej fáze pomáhame ženám v ďalšom posilňovaní osobnosti, zvyšovaní sebadôvery a získavaní kontroly nad vlastným životom. Súčasťou našich služieb sú tiež programy pre ženy zamerané na rozvoj ich sociálnych zručností a ďalších kompetencií potrebných na dosiahnutie úspechu na trhu práce.

Medzi **najčastejšie poskytované služby PTC Náruč** v roku 2007 patrili:

- Krízová intervencia
- Sociálne poradenstvo (informácie ohľadom možností sociálnej pomoci, sociálnych služieb a sociálneho zabezpečenia, spisovanie žiadostí, sťažností...)
- Právne poradenstvo (informácie z oblasti právnej pomoci v oblasti rozvodu, výživného, zverenia dieťaťa do starostlivosti, spisovanie návrhov, sťažností, podaní na políciu, súdy...)
- Psychologické poradenstvo
- Individuálne a skupinové vzdelávanie smerujúce k uľahčeniu sociálnej inklúzie a zamestnanosti žien (základy práce s počítačom, písanie životopisu, písanie žiadostí do zamestnania, efektívne spôsoby sebaaprezentácie, komunikácie...)
- Sprevádzanie na inštitúcie/sociálna asistancia
- Zastupovanie klientiek v trestnom konaní a sprevádzanie na občiansko-právne konania
- Pomoc pri vyhľadaní ďalších pomáhajúcich inštitúcií / podporných služieb

Svojpomocné kluby a detské skupinky

Každú prvú stredu v mesiaci prebiehajú svojpomocné kluby pre klientky poradne a súbežne s nimi skupinové stretnutia pre ich deti (skupinky). Nebolo tomu inak ani v roku 2007, v ktorom sa uskutočnilo desať takýchto stretnutí. Ich hlavným zámerom bolo odreaagovanie sa od každodenných problémov, nácvik asertivity, nácvik konštruktívneho riešenie problémov, vzájomné zdieľanie sa a poskytnutie pomoci a poradenstva pri rozvíjaní rodičovských zručností.

Program detských skupiniek tvorili zase hry zamerané na vzájomné spoznávanie, získavanie sociálnych zručností a psychické uvoľnenie

Služby nášho poradenského centra k 31.12.2007 využilo 284 obetí domáceho násilia (z toho 127 príbudlo v roku 2007).

Počet odborných konzultácií poskytnutých poradenským centrom v roku 2007:

Osobné konzultácie:	740
Telefonické konzultácie:	473
Písomné konzultácie:	189
Konzultácie inou formou:	226
Spolu konzultácií:	1628

Súčasne sme poskytli 275 konzultácií ďalším odborníkom a inštitúciám pôsobiacim v oblasti.

3. PRÁCA S OHROZENÝMI RODINAMI

Filiálna terapia

V roku 2007 sme nadviazali na programy zamerané na **systematickú prácu s rodinami ohrozenými domácim násilím**. K zavedeniu tohto programu nás inšpirovala snaha rozšíriť rozsah služieb pre rodiny klientov Detského krízového centra Náruč resp. Poradensko-tréningového centra Náruč. Cieľovú skupinu tohto programu tvoria ženy ohrozené domácim násilím a ich deti, u ktorých sa v zvýšenej miere vyskytujú problémy spôsobené prežitou traumou, nedostatočne rozvinuté rodičovské zručnosti (matky), poruchy správania (deti) či nedostatočná/nevhodná komunikácia, čo vedie k zvýšeniu rizika narušenia rodiny a ohrozenia dieťaťa. Prostredníctvom filiálnej terapie sa zameriavame na obmedzenie rizík tým, že sa snažíme posilniť rodičovské zručnosti matiek, skvalitniť vzťah matka - dieťa a zvyšovať sebaobraz a sebavedomie matiek a detí.

Filiálna terapia prináša zúčastneným ženám a deťom početné prínosy, z ktorých za najdôležitejšie považujeme:

- Matky a deti spolu trávia čas, prehĺbuje sa ich vzájomný vzťah a porozumenie
- Deti sa postupom času stávajú menej problémové, viac kooperujúce, smelšie, pribojnejšie, iniciatívnejšie, aktívnejšie
- Matky získavajú nové rodičovské zručnosti: učia sa pomenúvať pocity dieťaťa, naladiť sa na dieťa, zadať mu hranice, vyvodiť dôsledky správania...
- Pre matky bola novým zážitkom práca v skupine žien. Získali poznanie „nie som v tom sama“ (príbehy domáceho násillia), posilnilo sa ich sebavedomie a motivácia riešiť svoju rodinnú situáciu.

V roku 2007 sa filiálnej terapie zúčastnilo 7 matiek so 7 deťmi, pričom sa nepriamy pozitívny dopad prejavil aj vo vzťahu k ďalším 7 deťom – súrodencom zúčastnených detí. V máji 2007 sme zorganizovali spoločný 5-dňový pobyt pre matky s deťmi, ktorého sa okrem matiek a 14 detí zúčastnili 2 psychológovia a 3 dobrovoľníčky DKC Náruč.

Sanácia rodín

Na pôde Poradensko-tréningového centra Náruč sme sa v spolupráci s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Čadci podieľali na programe sanácie rodín. Pracovali sme s 5 rodinami, v ktorých bola 13 deťom nariadená ústavná výchova. Vďaka nášmu sanačnému programu sa podarilo u 7 detí dosiahnuť zrušenie ústavnej výchovy. Tento výsledok nás na jednej strane naplňuje radosťou a hrdosťou, na druhej strane si uvedomujeme, koľko námahy a úsilia si takáto práca vyžaduje. Získaná skúsenosť nás znova utvrdila v presvedčení, že ak by sa práca s ohrozenými rodinami zameriavala prioritne na rodiny, v ktorých ešte nedošlo k totálnemu rozvratu a následnému nariadeniu ústavnej starostlivosti, nádej na úspech by bola podstatne vyššia a práca efektívnejšia pre všetky zúčastnené strany.

V rámci DKC Náruč sme v spolupráci s ÚPSVaR Martin zrealizovali výchovno-rekreačné pobyty pre deti vo veku 6 – 15 rokov zo sociálne slabých rodín.

22.-28. august: Chata Fatranka Varín

Účasť: 25 detí, 6 lektorov, 2 dobrovoľníci

11.-14. október: RZ Relax Súľov

Účasť: 25 detí, 6 lektorov, 2 dobrovoľníci

8.-11. november: Chata Orol Vrátna

Účasť: 9 detí, 4 lektorov

13.-16. december: Chata Orol Vrátna

Účasť: 14 detí, 5 lektorov

Tábory a pobyty boli zamerané na zmiernenie porúch správania, osvojenie si zásad slušného správania a základných hygienických návykov, plnohodnotné trávenie voľného času a prevenciu zlyhávania rodín.

4. PREVENTÍVNE A ŠKOLIACE AKTIVITY

V roku 2007 sme **za podpory programu Hodina deťom pokračovali v programe prevencie týrania, zneužívania a zanedbávania detí**, pričom sme sa tentoraz zamerali špeciálne na školy v kysuckom regióne. Do konca roka 2007 sme v rámci prevencie oslovili takmer 300 žiakov 7 základných a stredných škôl a v prevencii naďalej pokračujeme, pretože je o ňu zo strany pedagógov mimoriadne veľký záujem.

V súvislosti s preventívnymi aktivitami pre žiakov sme súbežne zrealizovali aj **školiace aktivity pre profesionálov pracujúcich s deťmi, mládežou a ohrozenými rodinami**. Nášho vzdelávacieho seminára sa zúčastnilo 19 profesionálov pracujúcich s deťmi a ohrozenými rodinami a 6 lektorov z OZ Náruč – Pomoc deťom v kríze. Medzi účastníkmi prevládali koordinátori sociálno-patologických javov zo základných a stredných škôl kysuckého regiónu. Účastnícke spektrum bolo ďalej rozšírené o pracovníčky Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Čadci, odborov sociálnych vecí obecných úradov a Žilinského samosprávneho kraja. Zámerom seminára bolo s ohľadom na prehĺbenie spolupráce a rozšírenie prevencie násilia páchaného na deťoch a v rodinách a) osloviť širšiu skupinu profesionálov pracujúcich s deťmi a oboznámiť ich so základmi problematiky násilia páchaného na deťoch a v rodinách, b) nastaviť priaznivé podmienky pre nadchádzajúci zážitkový workshop a c) vytvoriť základy spolupracujúcej siete. Seminár sa stretol s veľmi dobrým ohlasom.

Väčšina účastníkov seminára sa zúčastnila aj nadväzujúceho zážitkového workshopu, ktorý sa konal 11. – 12.10.2007 v Oščadnici. Mali tu možnosť hlbšie sa oboznámiť s problematikou násilia páchaného na deťoch a v rodinách. Oproti teoretickému semináru bol na zážitkovom workshope kladený väčší dôraz na interaktívne aktivity, prezentáciu témy prostredníctvom audiovizuálnej techniky, modelové situácie a prácu s kazuistikami. Zážitkové poňatie výcviku spolu s príjemnou atmosférou školiaceho zariadenia, posilnením neformálnych vzťahov a entuziazmom účastníkov prispelo k tomu, že sa účastníci oboznámili s relevantnými informáciami, získali motiváciu odovzdávať tieto informácie na svojich pracoviskách a najmä vytvoriť priestor pre rozbehnutie preventívnych aktivít na svojich školách či iných pracoviskách. Jedným z najdôležitejších výstupov potom boli priamo na mieste dohody o spolupráci medzi pracovníkmi OZ Náruč a zástupcami jednotlivých škôl. Túto ústretovosť sme ocenili už pri najbližších kontaktoch v rámci organizovania preventívnych seminárov pre žiakov ZŠ a SŠ.

Preventívny program pre žiakov ZŠ a študentov SŠ

V roku 2007 sme uskutočnili 10 preventívnych aktivít na základných školách a 6 na stredných školách. V rámci dvojhodinových preventívnych seminárov boli oslovení žiaci 9. ročníkov ZŠ a 1. ročníkov stredných škôl. Na základe našich skúseností môžeme povedať, že zamieriť s prevenciou do oblasti Kysúc bol krok správnym smerom. Z dotazníkov predložených žiakom je zrejmé, že problémy násilia páchaného na deťoch a v rodinách im nie sú neznáme. Mnohí sa s ním stretávajú vo svojich rodinách či v najbližšom okolí a privítali možnosť dozvedieť sa o ňom viac. Dotazníky a rozhovor s deťmi odhalili tiež ovplyvnenie viacerými mýtmi, predsudkami a skreslenými predstavami o tom, čo je násilie a aké správanie je alebo nie je prijateľné. Vo viacerých triedach boli zistené prípady ohrozenia detí v rodinách a vyskytli sa tiež signály šikanovania na školách. Popri preventívnej funkcii boli teda semináre tiež príspevkom k vyhľadávacej činnosti, ktorá by za priaznivých okolností mohla vyústiť do účinnejšej formy pomoci ohrozeným deťom a ich rodinám.

5. MEDZINÁRODNÉ PROJEKTY

V roku 2007 sa zavŕšil projekt **„European peer review of good practice: a tool to combat domestic violence“**, uskutočnený v rámci programu DAPHNE II z iniciatívy organizácie ESAN (European Social Action Network) a v spolupráci s ďalšími medzinárodnými partnermi z Francúzska, Belgicka, Poľska, Veľkej Británie, Portugalska a Slovenska. Projekt bol zameraný na výmenu skúseností partnerov v oblasti práce s deťmi, ktoré sa stali obeťami týrania, zneužívania a zanedbávania. Medzi hlavné aktivity projektu popri zahraničných pracovných stretnutiach a konferenciách patrilo vytvorenie metodiky práce s ohrozenými deťmi a rodinami, na ktorej sa podieľala aj naša organizácia.

Zároveň sme pokračovali v realizácii projektu **„Ženy v ohrození – zvyšovanie kvality života žien v ohrození s orientáciou na rozvoj sociálnych zručností a uplatnenie na trhu práce“**, podporeného Európskym sociálnym fondom v rámci iniciatívy spoločenstva EQUAL. V rámci projektu sme naďalej pokračovali v poskytovaní sociálneho, právneho a psychologického poradenstva pre týrané ženy a rodiny ohrozené domácim násilím v Poradensko-tréningovom centre Náruč v Čadci, včítane programov zameraných na posilnenie schopnosti zamestnať sa. Zároveň sme sa podieľali na medzinárodných aktivitách, súčasťou ktorých bolo popri vytvorení metodiky práce s týranými ženami tiež záverečné stretnutie partnerov z Veľkej Británie, Francúzska a Poľska v Senci.

6. DOBROVOĽNÍCI V NÁRUČI

Rovnako ako po iné roky, aj v tom uplynulom sme sa vo viacerých oblastiach opierali o spoluprácu s dobrovoľníkmi. Vzhľadom na mnohorakosť pôsobenia dobrovoľníkov v našej organizácii sme dospeli do štádia, keď bolo potrebné dať tejto spolupráci nové impulzy a novú štruktúru, aby bola čo najefektívnejšia. Pre tento účel sme vypracovali samostatný projekt - **„Profesionalizácia dobrovoľníckeho programu v DKC Náruč“**, ktorý bol podporený z Grantového systému mesta Žilina. V rámci projektu sme uskutočnili viaceré na seba nadväzujúce aktivity, smerujúce k stabilizácii a aktivácii dobrovoľníkov Náruče a k zefektívneniu ich fungovania:

Strategické plánovanie na tému „Dobrovoľníctvo v DKC náruč“, ktorého sa zúčastnilo 16 pracovníkov našej organizácie + odborný lektor a ktorého výstupmi bolo:

- prepracovanie koncepcie dobrovoľníctva v DKC Náruč (vytvorenie pravidiel, oblastí práce, zmluvy s dobrovoľníkmi, systém vzdelávania pre dobrovoľníkov...)
- teambuildingové stretnutie (podpora vzťahov v pracovnom tíme)
- vytýčenie krokov do blízkej i vzdialenejšej budúcnosti

Základné dobrovoľnícke školenie 19.-21.10.2007: 17 dobrovoľníkov, 5 pracovníkov DKC Náruč

Doplňujúce dobrovoľnícke školenia:

7.11.2007 - preventívne programy – 2 lektori, 12 účastníkov

17.11.2007 - outdoorové aktivity – 2 lektori, 9 účastníkov

24.11.2007 - klubové aktivity – 2 lektori, 7 účastníkov

V súčasnosti máme 20 stálych dobrovoľníkov, ktorí s nami spolupracujú hlavne v oblastiach zbierok, prevencie na základných školách, v rámci doučovania detí v Detskom krízovom centre či v rôznych voľnočasových aktivitách organizovaných pre klientov nášho združenia (detské skupinky, tábory a pod). Hoci gro našej dobrovoľníckej základne tvoria žiaci stredných a vysokých škôl, postupne rastie aj počet dospelých dobrovoľníkov, čo považujeme za osobitne dôležité najmä z hľadiska doplnenia a stabilizácie dobrovoľníckych aktivít.

7. ROZVOJ FILANTROPIE

Z hľadiska rozvoja filantropie patril rok 2007 v Náruči k najúspešnejším. V oblasti darcovstva sme zaznamenali zlepšenie najmä čo sa týka výnosu z 2% daní (2 130 695 Sk). Veľmi nás potešili tiež spontánne a nápadité filantropické akcie, akými bola napríklad akcia Mesta Žiliny „Cestovanie bez lístka“, zorganizovaná počas Veľkonočného pondelka nielen pre občanov cestujúcich mestskou hromadnou dopravou, ale tiež v prospech detí z Detského krízového centra Náruč. Naše deti sa potešili aj novému bicyklu, ktorý nám venovali zástupcovia týždenníka MY Žilinské noviny po víťazstve v pretekoch Cyklomedia 2007. Po celý rok prinášali radosť našim klientom tiež darcovia hračiek, detského ošatenia, športových potrieb či finančných darov, spomedzi ktorých viacerí patria k našim dlhoročným prispievateľom.

Jednou z oblastí pôsobenia nášho združenia sú verejné zbierky. V novembri 2007 sme pri príležitosti Svetového dňa prevencie týrania, zneužívania a zanedbávania detí zorganizovali už 5. ročník zbierky „Dobré srdcia“ a následne adventnú zbierku „Pomôžte spolu s nami“, ktorá vzišla z iniciatívy spoločnosti TESCO a Slovenskej humanitnej rady a ktorá prebiehala počas troch adventných víkendov. Počas zbierky Dobrých srdc sa nám vďaka našim dobrovoľníkom a občanom podarilo vyzbierať celkom 50.370 Sk. Ešte úspešnejšie dopadla adventná zbierka, v rámci ktorej početní darcovia prispeli sumou 194.458 Sk. Rovnako ako v minulosti sa vyzbierané prostriedky využívajú najmä na rozvoj preventívnych a vzdelávacích aktivít, podporu športových a turisticko-rekreačných podujatí pre deti a rodiny ohrozené domácim násilím a na ďalšie zveľaďovanie prostredia Detského krízového centra Náruč. Aj touto formou sa chceme ešte raz poďakovať všetkým dobrovoľníkom. Osobitná vďaka patrí spolupracujúcim školám, ktoré nám vyšli v ústrety a uvoľnili svojich študentov, menovite Gymnázium svätého Františka, Gymnázium Kráľovnej Pokoja, Gymnázium Hlinská, Súkromnému gymnáziu Oravská, Dievčenskej odbornej škole Hlinská, Strednej zdravotníckej škole a Obchodnej akadémii svätého Tomáša Akvinského.

Koncom roka sme pri príležitosti 10. výročia založenia nášho združenia zorganizovali narodeninovú oslavu za účasti celého radu našich priaznivcov a podporovateľov. V rámci príjemného spoločného posedenia sme mali možnosť podrobnejšie poreferovať o činnosti Náruče, stručne zrekapitulovať najvýznamnejšie udalosti uplynulých desiatich rokov a aj osobne sa poďakovať všetkým, ktorým je blízka pomoc deťom a rodinám v núdzi.

NAŠE PUBLIKÁCIE

2007: **Psychologické, sociálne a právne aspekty práce s rodinami ohrozenými domácim násilím**
Metodická príručka pre starostov a pracovníkov obecných úradov – aktualizované vydanie

2005: **Náruč pre týrané, zneužívané a zanedbávané deti**
Aktualizovaná reedícia informačnej brožúrky o Detskom krízovom centre Náruč a jeho službách pre deti, ktoré sa stali obeťami týrania, zneužívania a zanedbávania. Základné informácie o syndróme týraného, zneužívaného a zanedbávaného dieťaťa.

Poradensko-tréningové centrum Náruč

Informačný leták poskytujúci základné informácie o našom poradenskom centre pre ženy, ktoré sme zriadili v Čadci

2004: **Psychologické, sociálne a právne aspekty práce s rodinami ohrozenými domácim násilím**
Metodická príručka pre starostov a pracovníkov obecných úradov

2003: **Michele Elliotová: Ako chrániť deti – Tréningová sada pre pracovníkov prvej línie**
Preklad a pracovné vydanie tréningového manuálu pre školenie odborníkov pracujúcich s deťmi.

Jakub v ohrození

Informačný leták zameraný na prevenciu týrania a zneužívania pre žiakov základných škôl

2002: **Stephanie Delaneyová, Colin Cotterill: Psychosociálna rehabilitácia detí vystavených komerčnému sexuálnemu vykorisťovaniu**

1. *Psychosociálna rehabilitácia detí vystavených komerčnému sexuálnemu zneužívaniu – materiál na samoštúdium*
2. *Psychosociálna rehabilitácia detí vystavených komerčnému sexuálnemu zneužívaniu – tréningová príručka*
3. *Tvorivé aktivity pre deti v drop-inoch a pobytových centrách 2002*

Preklad a publikovanie manuálu pre pracovníkov centier pracujúcich s obeťami CAN a CSEC: 2002

2001 **Detské krízové centrum Náruč**
Informačný leták poskytujúci základné informácie o DKC Náruč

PRÍJMY A VÝDAVKY V ROKU 2007

1. PRÍJMY

Zdroje príjmov	Výška príjmu v Sk	Podiel v %
Štátny a verejný rozpočet	6 300 086	67,23
- VÚC Žilina	2 284 930	
- ÚPSVaR Žilina	3 193 791	
- ÚPSVaR Čadca	173 545	
- ÚPSVaR Martin	502 820	
- MPSVaR Bratislava	145 000	
ESF/EQUAL	836 149	8,92
Granty	262 602	2,80
Ostatné príjmy – tržby z predaja služieb a iné	427 196	4,56
Úroky z účtov v banke	2 302	0,03
Príjmy od fyzických osôb	37 313	1,47
Príjmy od PO	261 729	2,79
Príjmy z 2 %	1 143 837	12,20
SPOLU	9 371 214	100

* Poznámka: V roku 2007 celkové príjmy z 2% predstavovali čiastku 2 130 695 Sk

2. VÝDAVKY

Materiálne náklady kanc. potreby, stravné, PHM...	791 744
Spotreba energie (voda, el. energie, plyn)	273 937
Služby (poštovné, telefóny, náklady na konkrétne akcie, poplatky banke...)	1 242 697
Opravy a údržba	119 009
Mzdové náklady	4 754 178
Cestovné	59 340
Zákonné soc. poistenie, soc. fondy	1 663 282
Iné náklady	53 731
Obstaranie kapitálových investícií	146 082
SPOLU	9 104 000

3. SÚVAHA k 31.12.2007

Účet		AKTÍVA	PASÍVA
021	Budovy, haly a stavby	4 920 892	
022	Stroje, prístroje a zariadenia...	1 503 133	
023	Dopravné prostriedky	412 836	
028	Drobný dlhodobý majetok	1 334 218	
112	Syntetický účet 112 spolu	6 320	
211	Syntetický účet 211 spolu	73	
213	Ceniny	3010	
221	Syntetický účet 221 spolu	2 607 252	
261	Peniaze na ceste	- 1 126	
314	Poskytnuté prevádz. preddavky	211 899	
378	Iné pohľadávky	76 328	
381	Náklady budúcich období	46 595	
384	Nevrátené výnosy z dot. účtu	-1455	
932-2	Strata r. 2005,2006	1 475 582	
	AKTÍVA SPOLU	12 597 012	
081	Oprávky k budovám, hal., stav.		1 361 846
082	Oprávky k strojom, prís., zar.		1 155 837
083	Oprávky k dopravným prostriedkom		310 314
088	Oprávky k drob. DHM		1 334 218
249	Krátkodobé pôžičky		11 200
321	Dodávatelia		- 19 896
324	Prijaté preddavky		804 635
325	Ostatné záväzky		
331	Zamestnanci		297 823
333	Ostat. záväzky voči zamestn.		
342	Ostatné priame dane		33 293
346	Dotácie a ost. zúčt. so ŠR		-859 070
336	Zúčt. s inšt. soc. zabezpečenia		166 381
383	Výdavky budúcich období		38 719
384	Výnosy budúcich období		1 695 295
389	Dohadné účty pasívne		265 866
901	Fond základného imania		5 390 403
932	Nerozd. zisk, srata min. rokov		676 917
956	Sociálny fond		13 826
	Hospodársky výsledok		- 80 595
	PASÍVA SPOLU		12 597 012

4. HOSPODÁRSKY VÝSLEDOK K 31.12.2007

Účet		NÁKLADY	VÝNOSY
501	Spotreba materiálu	791 744	
502	Spotreba energie	273 937	
511	Opravy a udržiavanie	119 009	
512	Cestovné	59 340	
513	Náklady na reprezentáciu	3 816	
518	Ostatné služby	1 242 699	
521	Mzdové náklady	4 754 178	
524	Zákonné sociálne poistenie	1 489 806	
527	Zákonné sociálne náklady	173 476	
532	Daň z nehnuteľnosti	498	
538	Ostatné dane a poplatky	7 220	
542	Ostatné pokuty a penále	22 800	
545	Kurzové straty	223	
549	Iné ostatné náklady	53 731	
551	Odpisy DNM a DHM	546 409	
553	Predané cenné papiere		
	Účtovná trieda 5 celkom	9 538 886	
602	Tržby z predaja služieb		427 196
644	Úroky		2 302
645	Kurzové zisky		
649	Iné ostatné výnosy		134 214
651	Tržby z predaja DNM a DHM		100 000
662	Prijaté príspevky od iných organizácií		524 331
663	Prijaté príspevky od fyzických osôb		137 313
665	Príspevky z podielu zaplatenej dane – 2%		1 695 636
691	Dotácie na prevádzku		6 437 299
	Účtová trieda 6		9 458 291
	Výsledok hospodárenia pred zdanením		- 80 595
591	Daň z príjmov		89 300
	Výsledok hospodárenia po zdanení		- 169 895

NA ČO SME POUŽILI 2% Z VAŠICH DANÍ

Najväčšia časť získaných prostriedkov opäť putovala na dofinancovanie prevádzky nášho Detského krízového centra Náruč v Žiline, ako aj Poradensko-tréningového centra Náruč v Čadci.

Ďalšie prostriedky získané z asignácie 2% z daní sme použili na pokrytie nákladov súvisiacich s fungovaním združenia a s realizáciou jeho ďalších programov (športové a turistické podujatia pre ohrozené deti a rodiny, školiace a preventívne semináre pre profesionálov pracujúcich s obeťami domáceho násillia, dobrovoľnícky program...)

Podrobné informácie o využití prostriedkov získaných z asignácie 2 % uverejňujeme v Obchodnom vestníku.

V ROKU 2007 NÁS PODPORILI:

- Žilinský samosprávny kraj
- ÚPSVaR Žilina
- ÚPSVaR Čadca
- ÚPSVaR Martin
- Úrad vlády Slovenskej republiky
- MPSVaR
- Európsky sociálny fond
- Mesto Žilina
- Mesto Čadca
- Obec Stará Bystrica
- UniCredit Leasing Slovakia, a.s.
- Euro Media SK
- WALMARK, spol. s r.o.
- Sevisbrokers Finance Žilina
- FM Group Slovakia, s.r.o.
- SPP
- Doprastav, a.s.
- INA Kysuce
- KIA Motors Slovakia, s.r.o.
- VIX Žilina
- ratiopharm Slovensko, spol. s.r.o.
- Tatrabanka, a.s.
- INTEGRA-GROUP, s.r.o.
- Orange Slovensko, a.s.
- TENTO, a.s.
- Stredoslovenská energetika a.s.
- MD - Bavaria Žilina, s.r.o.
- Q-EX, a.s.
- ENZO VERONIKA, a.s.
- VARMET, s.r.o.
- SlovforNet Námestovo
- Kakviš, s.r.o.
- Ryba Žilina, spol. s r.o.
- Vidra a spol., s.r.o.
- Party Town
- Ferma motor, s.r.o.
- Klub plaveckých športov Nereus Žilina
- SOWI šport, s.r.o.
- CARMEL Logistics s.r.o.
- Dopravný podnik mesta Žiliny
- Slovenská produkčná Bratislava
- Žilinský komunitný fond
- Nadácia pre deti Slovenska
- Socia – Nadácia na podporu sociálnych zmien
- Slovenská humanitná rada
- Deti Dunaja
- Spojená škola Kráľovnej pokoja, Žilina
- Ing. Marián Tomašec s rodinou
- Ing. Pavol Kubala
- JUDr. Buľubášová
- Ing. Sandanus
- Rodina Bendžalovcov
- Rodina Pikusovcov
- Erika Kvapilová
- Oľga Leitmanová
- Adriana Ondrašková
- P. Chladnuch
- Žilinské noviny
- Občania Žiliny

a mnohí ďalší darcovia...

ĎAKUJEME!